Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Vaststelling Visie stadswater

Beleidsveld	Markten en Havens
Organisatieonderdeel	Stadsbedrijven
Opsteller	Jasper Tamboer
Kenmerk	11213631
Vergaderdatum raad	volgt
Referendabel	Ja
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De Visie stadswater vast te stellen als beleidskader voor het gebruik van het stadswater, met daarin de volgende twaalf ambities onderverdeeld in vier categorieën:
   a. *Water om vanaf de oever te beleven*
      1. Oevers aantrekkelijker maken met gevarieerde beplanting;
      2. Meer mensen kunnen bewegen en ontspannen langs het water;
      3. Water meer aantrekkelijk en beleefbaar maken;
   b. *Water om op of in te recreëren en te sporten*
      4. Meer plekken waar mensen veilig kunnen zwemmen in en verblijven aan buitenwater;
      5. Behoud van roeisport in de stad;
      6. Verbeteren bestaande routes voor kano en SUP;
   c. *Water* om op te varen
      7. Eerlijke verdeling van schaarse ruimte om op te varen;
      8. Meer transport en bevoorrading van (zware) goederen over het water;
      9. Stimuleren schoon en stil vervoer over water;
   d. *Regels, handhaving en veiligheid*
      10. Bevorderen van goed en veilig vaargedrag;
      11. Verminderen overlast vanaf het water;
      12. Aanpakken van nautische knelpunten op het water.

   en de volgende twee uitgangspunten:
   i. Er is ruimte voor groei van het gebruik van het stadswater. We stimuleren groei in een rustig tempo en houden door middel van monitoring vinger aan de pols;
   ii. De uitvoering van de Visie volgt tien leidende principes voor afweging van andere belangen die op de kant of onder water spelen.

2. De Visie stadswater op te nemen in de Omgevingsvisie Utrecht, als onderdeel van het thematisch beleid van de ‘Omgevingsvisie Utrecht’.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting
De Visie stadswater richt zich op het gebruik van het openbare water waar je kan varen of zwemmen en op de oevers waar je kan verblijven en wandelen. De hoofdambitie van deze Visie is het stadswater toegankelijker maken voor bewoners, ondernemers en bezoekers. Dit gebeurt enerzijds door nieuwe mogelijkheden te bieden om het water beter te benutten. En anderzijds door grenzen te stellen om overlast te voorkomen. De Visie is het beleidskader voor de beoordeling van nieuwe ontwikkelingen en plannen voor het gebruik van het stadswater, nu en in de toekomst.

Context
Aanleiding
De druk op het openbare water neemt toe. De stad groeit en de periodes met warm en droog weer nemen toe. Steeds meer verschillende groepen gebruiken op hetzelfde moment het openbare water. Meestal geeft dit het nodige plezier en ontspanning. Soms komen zaken in de knel. Boten kunnen tegen elkaar botsen of omwonenden kunnen overlast ervaren vanaf het water. De groei van de stad en de ambitie voor een gezonde en groene leefomgeving maken het voor de gemeente nodig om een visie op het gebruik van het stadswater vast te leggen.

Utrecht wil een stad zijn waarin gezond stedelijk leven voorop staat. Dit is verder uitgewerkt in de ‘Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040' (RSU 2040). De Visie stadswater geeft invulling aan de gestelde ambities van de RSU en beschrijft het nieuwe beleid van de gemeente voor het gebruik van het stadswater. De Visie stadswater biedt inwoners, bezoekers en ondernemers perspectief hoe het vaarwater en buitenzwemplekken in Utrecht te gebruiken en te ontwikkelen. Het biedt de gemeente een kader voor de beoordeling van nieuwe ontwikkelingen en plannen.

Deze visie gaat overwegend over het menselijk gebruik van stadswater en doet voorstellen waar het beter kan. Dieren en waterplanten zijn een belangrijke medegebruiker van het water. In de uitwerking van de Visie betrekken we ook de ecologie bij het maken van nadere keuzes. Daarbij geldt het principe dat het gebruik van stadswater niet mag leiden tot verslechtering van de aanwezige natuur en biodiversiteit (zie verder principe 1 onder beslispunt 1, argument 1.6). Er bestaan verschillende visie en nota’s van gemeente om de waternatuur en leefgebied voor waterdieren en planten te verbeteren. Zie paragraaf 1.5 in de Visie stadwater voor een overzicht.

Juridische context
De raad is bevoegd om kaderstellend beleid vast te stellen. Deze Visie wordt vastgesteld als onderdeel van de ‘Omgevingsvisie Utrecht’. In de Omgevingsvisie Utrecht staat al het gemeentelijke beleid over de fysieke leefomgeving. De Visie stadswater valt onder het thematisch beleid. Dit beleid geldt voor de hele gemeente. Na vaststelling door de gemeenteraad is deze Visie het beleidskader voor nieuwe ontwikkelingen en plannen.

Conform de participatie- en inspraakverordening konden geïnteresseerden tijdens de inspraakperiode van 4 november tot en met 23 december 2022 reageren op de concept Visie. Hiermee voldoen we aan de procedure voor vaststelling van de Omgevingsvisie onder de Omgevingswet (3.4 Awb).

Beslistermijn
Er is geen specifieke beslistermijn voorzien.

Beoogd effect
De Visie stadswater biedt inwoners, bezoekers en ondernemers perspectief hoe het vaarwater en buitenzwemplekken in Utrecht te gebruiken. De Visie stadswater zorgt ervoor dat er ook in de toekomst voor iedereen plek is op het water om te recreëren en te genieten.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
- 3 oktober 2017: Raadsbrief Roeien op het Merwedekanaal
- 22 januari 2020: Raadsbrief Evaluatie limieten exploitatievergunningen commerciële vaartuigen Utrecht
- 28 januari 2020: Raadsbrief Gezonken/zinkende bootjes en locaties voor nieuwe

ligplaatszones
- 3 juni 2020: Raadsbrief Afschaffen limieten commerciële boten Utrecht
- 1 december 2020: Raadsbrief Onderzoek buitenzwemwater Utrecht
- 15 februari 2021: Raadsbrief Startnotitie Visie stadswater
- 25 november 2021: Raadsbrief Participatie Visie Stadswater
- 25 mei 2022: Raadsbrief Vaststelling rapport monitoring bezoek aan buitenzwemwater in en om Utrecht

Moties
De Visie raakt aan diverse moties. In de Visie verwijzen we in de tekst naar:
- Paragraaf 3.2, verbetermogelijkheid 4.1: M47/2022 Samen in zee voor een stadsstrand in Papendorp (motie ingetrokken en overgenomen). Momenteel wordt er in de gebiedsontwikkeling van Papendorp onderzocht of er een stadsstrand gerealiseerd kan worden.
- Paragraaf 3.2, verbetermogelijkheid 4.1: M146/2022 Zorg voor spreiding van zwemwater over de stad (motie aangenomen). De Visie stadswater geeft invulling aan de motie.
- Paragraaf 3.2, verbetermogelijkheid 4.1: M386/2021 Zwemwater werkspoorkwartier (motie ingetrokken en overgenomen). In het uitvoeringsprogramma Stadswater geven we verder invulling aan de motie.
- Paragraaf 3.2, verbetermogelijkheid 4.2: M145/2022 informeel zwemwater, veiliger en met minder overlast (motie aangenomen). In het uitvoeringsprogramma Stadswater geven we verder invulling aan de motie.
- Paragraaf 3.3, verbetermogelijkheden 7.6 en 7.7: M166/2021 Toekomstgerichte, eerlijke liggelden voor boten in Utrecht (motie ingetrokken en overgenomen). De Visie geeft invulling aan de motie. Het voorstel is dat recreatieve vaartuigen, die aan achtertuinen liggen, en verhuurbedrijven van kano's en SUPS ook mee gaan betalen voor het gebruik van het vaarwater (zie verbetermogelijkheden 7.6 en 7.7).
- Paragraaf 3.4, verbetermogelijkheden 12.5: M56/2021 Veiligheid bij de Muntbrug (motie aangenomen). Met het remmingswerk is de oplossing in beeld, verdere planuitwerking loopt. Er is nog geen dekking, planning en prioritering volgt via het uitvoeringsprogramma.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	De Visie stadswater vast te stellen als beleidskader voor het gebruik van het stadswater, met daarin de volgende twaalf ambities onderverdeeld in vier categorieën: *a. Water om vanaf de oever te beleven* 1. Oevers aantrekkelijker maken met gevarieerde beplanting; 2. Meer mensen kunnen bewegen en ontspannen langs het water; 3. Water meer aantrekkelijk en beleefbaar maken; *b. Water om op of in te recreëren en te sporten* 4. Meer plekken waar mensen veilig kunnen zwemmen in en verblijven aan buitenwater; 5. Behoud van roeisport in de stad; 6. Verbeteren bestaande routes voor kano en SUP; c. *Water* om op te varen 7. Eerlijke verdeling van schaarse ruimte om op te varen; 8. Meer transport en bevoorrading van (zware) goederen over het water; 9. Stimuleren schoon en stil vervoer over water; *d. Regels, handhaving en veiligheid* 10. Bevorderen van goed en veilig vaargedrag; 11. Verminderen overlast vanaf het water; 12. Aanpakken van nautische knelpunten op het water. en de volgende twee uitgangspunten:

	i. Er is ruimte voor groei van het gebruik van het stadswater. We stimuleren groei in een rustig tempo en houden door middel van monitoring vinger aan de pols; ii. De uitvoering van de Visie volgt tien leidende principes voor afweging van andere belangen die op de kant of onder water spelen.
Argumenten	
1.1	<u>Water om vanaf de oever te beleven is belangrijk om de natuur in en langs het stadswater te versterken (ambities 1 t/m 3).</u>
	De eerste drie ambities versterken de natuur- en belevingswaarde van het stadswater. Alle stadswateren zijn belangrijke verbindingen die groengebieden met elkaar verbinden. De gemeente versterkt deze verbindingen door het water en de oevers aantrekkelijk te maken met gevarieerde beplanting. Ook gaat de gemeente nieuwe wandelpaden langs het water aanleggen en meer verblijfsplekken langs het water maken. Door een strenger beleid op verwaarloosde plezierboten zorgt de gemeente dat meer mensen genieten van het water.
1.2	<u>Water om op of in te recreëren en te sporten draagt bij aan gezond stedelijk leven (ambities 4 t/m 6).</u>
	De gemeente spant zich in om het aantal buitenzwemplekken uit te breiden en te spreiden over de stad. Als eerste onderzoekt de gemeente voor de vijf populairste locaties of officieel zwemwater mogelijk en wenselijk is. Waar mogelijk verbetert de gemeente niet-officiële locaties waar in beperkte mate gezwommen wordt. Tegelijkertijd wil de gemeente het buitenzwemmen ontmoedigen of verbieden als het te veel conflicteert met andere functies, de veiligheid- en gezondheidsrisico's te groot zijn en/of leidt tot te veel overlast. Daarnaast moet in Utrecht plek blijven voor roei- en trainingswater zoals afgesproken in het convenant met de drie Utrechtse roeiverenigingen. De gemeente helpt de roeiverenigingen bij het zoeken van op- en afstapplekken voor toproeiers in Vianen en recreatieve roeiers langs de Vecht en een nieuwe roeibaan in polder Rijnenburg. De gemeente gaat bestaande kanoroutes verbeteren en mogelijk uitbreiden door meer in- en uitstapplekken (ook rustplek) te realiseren voor kano en SUP. Dit draagt bij aan spreiding van drukte in de binnenstad.
1.3	<u>De ambities bij water om op te varen dragen bij aan een eerlijke verdeling van schaarse ruimte en aan verduurzaming van het vaarverkeer (ambities 7 t/m 9)</u>
	De gemeente wil een eerlijke verdeling van schaarse ruimte om op te varen. De gemeente gaat daarom de huidige openbare op- en afstapplekken verdelen over exploitanten waardoor de Oosterkade wordt ontlast als gewilde locatie voor passagiers. Ook gaat de gemeente de huidige "exclusieve" op- en afstapplekken langs de Oudegracht voor de passagiersvaart openbaar maken voor alle exploitanten. De gemeente wil de ligplaatsvergunningen voor 37 commerciële vaartuigen (passagiersboten, rondvaarboten en waterfietsen) omzetten naar bepaalde tijd om nieuwe ondernemers op termijn een kans te bieden. Daarnaast wil de gemeente meer ruimte bieden aan gedeeld gebruik van het water zoals het verhuren van fluisterbootjes en passagiersschepen. Tevens willen wij dat alle gebruikers een marktconforme prijs voor het gebruik van het water betalen. De gemeente werkt aan verschillende actielijnen om het aandeel goederenvervoer over water te vergroten. De verandering naar vervoer over water vraagt om een integrale stedelijke aanpak. Met het uitvoeringsprogramma goederenvervoer 2023-2026 geeft de gemeente hier invulling aan. Het klimaat en onze gezondheid vragen om voorrang te geven aan schone manieren van vervoer. Voor voertuigen worden de toelatingseisen van de milieuzone strenger en vanaf 2025 worden bedrijven binnen de zero-emissiezone alleen nog uitstootvrij bevoorraad. Naast voertuigen wil de gemeente dat dit ook gaat gelden voor vaartuigen. In paragraaf 3.3 van de Visie staat onder ambitie 9 het voorgestelde beleid voor verschillende type motorboten.

1.4	Regels, handhaving en veiligheid dragen bij aan de leefbaarheid van de stad (ambities 10 t/m 12).
	Utrecht heeft een van de mooiste oude binnensteden in Europa. In een binnenstad moet levendigheid samengaan met rust. Dat maakt de stad leefbaar. De gemeente bevordert goed en veilig vaargedrag bevorderen door duidelijk te maken wat wel en niet kan. Door duidelijkere grenzen te stellen en toe te zien op naleving streven we ernaar om overlast niet te laten toenemen en waar mogelijk te verminderen. Daarom stellen we een vaarverbod voor de nacht voor, een verbod op versterkte muziek vanaf vaartuigen en gaan BOA's toezicht houden vanaf een boot in plaats van vanaf de waterkant. Ook bepalen we samen met omwonenden welke maatregelen we kunnen nemen om de overlast bij drukbezochte zwemlocaties zoals Muntsluis en Veilinghaven te verminderen. Om gevaarlijke situaties en ongelukken in de toekomst te voorkomen zet de gemeente in op het tegengaan van brugspringen, het op termijn instellen van eenrichtingsverkeer in de zomermaanden en het realiseren van een remmingswerk (object in het water om vaartuigen af te remmen) ter hoogte van de Munt.
1.5	Door stapsgewijze groei wordt de ruimte op het water beter benut.
	Tot 2040 verwacht de gemeente dat het drukker gaat worden op het water vanwege de groei van de stad en de warmere zomers. De inschatting van gemeente is dat we op het water in de binnenstad maximaal 50% meer vaartuigen kunnen opvangen tijdens drukke zomerdagen. De gemeente vindt het verantwoord om deze ruimte op het water te benutten door stapsgewijs te groeien. Door het aantal vaarbewegingen en incidenten de komende jaren te blijven monitoren houden we vinger aan de pols. Op basis van deze gegevens kan de gemeente de effecten van verbetermogelijkheden meten, nieuwe knelpunten in beeld krijgen en, indien nodig, bijsturen.
1.6	Bij de uitvoering van de Visie helpen tien leidende principes bij het maken van verdere keuzes.
	De verbetermogelijkheden uit deze Visie stadswater raken vaak andere belangen die op de oeverkant of onder water spelen. De gemeente hanteert tien principes bij de uitvoering van deze Visie die ons helpen bij het maken van verdere keuzes. De tien principes zijn: 1. Behoud en verbetering van **gezond water**. Het gebruik van het stadswater mag niet leiden tot verslechtering van de aanwezige natuur en biodiversiteit. De gemeente benut kansen om de waterkwaliteit en ecologie van het stadswater te versterken. De waterhuishoudkundige functie mag niet verslechteren. 2. Levendigheid moet in **balans** zijn met **rust en leefbaarheid** voor bewoners en dieren in de stad Utrecht. Doel van dit principe is om overlast voor omwonenden mee te wegen in uitwerking van de Visie en op de meest druk bezochte plekken, zoals het gebied rond de Muntsluis en Veilinghaven, de overlast te verminderen. 3. Aandacht voor **veiligheid** bij het gebruik van water. De gemeente zet zich in voor een vlotte en veilige doorgang. 4. Recreatie en sport op, aan en in het water zijn een basisbehoefte en moeten **voor iedereen toegankelijk** zijn. 5. **Beroepsvaart gaat boven pleziervaart**, net zoals al op het water geldt. Beroepsvaarders krijgen eerder een ontheffing om te mogen afmeren om te laden en te lossen. Als gemeente kijken we hoe we vanaf de oever maatwerk kunnen leveren om vervoer over water meer mogelijk te maken. 6. Een **uitlegbare, eerlijke en transparante afweging van belangen** waar het gaat over de verdeling van schaarse ruimte op het water en de oever. 7. De stad groeit, de zomers worden warmer en het klimaat verandert. Het is daarom moeilijk in te schatten hoe druk het de komende jaren op het water

	gaat worden. We zetten in op **monitoring** om het effect van verbetermogelijkheden te meten en nieuwe knelpunten in beeld te krijgen. Zo houden we vinger aan de pols en kunnen we **indien nodig bijsturen**. 8. Behoud en versterking van **cultureel erfgoed** langs het stadswater. Het gebruik van het stadswater mag niet leiden tot verslechtering van het cultureel erfgoed zoals het middeleeuwse wervengebied. 9. Bouwen aan een **gelijkwaardig speelveld** volgens de Utrechtse principes van het actieprogramma 'Samen stad maken'. Voor het maken van locatiekeuzes zullen we bewoners uit de nabije omgeving vroegtijdig betrekken en burgerinitiatieven met een maatschappelijk doel hierbij voorrang geven. 10. Zoveel mogelijk stapelen van functies (**meervoudig ruimtegebruik**) in plaats van monofunctioneel gebruik van het stadswater.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	<u>Overlast vanaf het water en bij drukbezochte zwemlocaties zal blijven tijdens warme zomerdagen</u>
	Door groei van de stad en meer hetere zomers door klimaatverandering bestaat het risico dat overlast vanaf het water en bij drukbezochte zwemlocaties blijft bestaan. De Visie stelt als doel om de overlast te verminderen door grenzen te stellen aan het gebruik van het stadswater. Tevens zet de gemeente de handhaving vanaf het water door. Ondanks deze inspanning bestaat de kans dat de overlast tijdens drukke zomermaanden zal blijven.
1.2	<u>Vermindering van waterkwaliteit door opwarming van water staat waterrecreatie, met name buitenzwemmen, in de weg.</u>
	Warmere zomers leiden tot opwarming van het water en daarmee tot meer kans op waterkwaliteitsproblemen als blauwalg en botulisme. Dit vormt nu al een steeds groter wordend probleem. Dit kan leiden tot sluiten van officiële zwemlocaties en minder geschikt water om te recreëren. Met het waterschap werkt de gemeente naast de Visie stadswater aan een maatregelenpakket om de waterkwaliteit te verbeteren, maar een deel van de oorzaken van de waterkwaliteitsproblemen ligt helaas buiten de invloedssfeer van de gemeente en waterschap.
1.3	<u>De Visie stadswater raakt aan veel opgaven en werkzaamheden van andere organisaties, samenwerken is noodzakelijk.</u>
	De gemeente heeft slechts over een gedeelte van de vaarwegen en de oevers zeggenschap. Naast de gemeente zijn er in de stad Utrecht 3 andere vaarwegbeheerders: Rijkswaterstaat, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. De provincie is bevoegd gezag voor het regionaal vaarwater en is bevoegd om officiële zwemlocaties aan te wijzen. Daarnaast hebben bewoners, bezoekers, ondernemers voor passagiersvaart, goederenvervoerders invloed op het gebruik van het stadswater. Voor de uitvoering van de Visie blijft de gemeente samenwerken met medeoverheden en verschillende gebruikersgroepen.
1.4	<u>De Visie stadswater voldoet nog niet aan de eisen zoals gesteld in de Beleidsnota Standaard voor de beleidscyclus die ter besluitvorming bij de raad voorligt.</u>
	In 2020 en 2021 is de Visie stadswater opgesteld. Onlangs heeft het college nieuwe uitgangspunten aan de raad voorgelegd over Verbetering Sturing en Verantwoorden. Dit heet de Beleidsnota Standaard voor de beleidscyclus 2023. Aanpassingen in de beleidscyclus en in de programmabegroting geven de raad meer concrete handvatten voor haar kaderstellende en controlerende taak. Hierin staan drie documenten centraal: visie, beleidsnota en uitvoeringsprogramma. Met de beleidsnota wil de gemeente een betere koppeling leggen met de programmabegroting en het bereiken van doelen beter volgen. Bij het opstellen van de Visie stadswater in 2021 en 2022 bestonden deze uitgangspunten nog niet. De Visie stadswater bestaat uit ambities en concrete verbetermogelijkheden en heeft daarmee veel kenmerken van een beleidsnota.

	Om in lijn te komen met de nieuwe standaard voor beleidsnota's zal de Visie stadswater worden aangevuld met indicatoren en een financiële paragraaf. Deze indicatoren en financiële paragraaf zullen als aanvulling op de Visie ter vaststelling worden aangeboden aan de gemeenteraad. Hierna kan het college het uitvoeringsprogramma 2024-2027 vaststellen.
1.5	Voor 2024 en verder is nog geen geld voor structurele versterking van de organisatie
	Het uitvoeren van de projecten en activiteiten uit de Visie stadswater vraagt om meer inzet van de organisatie. Als eerste is er meer menskracht nodig voor de beleidsontwikkeling, advisering en vergunningverlening op terrein van varen, zwemmen en recreatie. Ook is er extra capaciteit vanuit de afdeling Vergunning, Toezicht en Handhaving (VTH) nodig om de ambities uit de Visie te realiseren. Op den duur is meer inzet vanuit beheer nodig, omdat er meer voorzieningen gerealiseerd worden en locaties steeds intensiever worden gebruikt. Op dit moment is er nog geen dekking voor versterking van de huidige organisatie, zonder versterking zal er meer tijd nodig zijn om alle verbeteringen door te voeren. Voor 2023 is een incidentele bijdrage van 70.000 euro binnen het programmabudget Openbare ruimte en groen beschikbaar gekomen voor het onderzoek naar uitbreiding buitenzwemplekken en het voortzetten van de pilot met BOA's op het water. De structureel benodigde menskracht zal in het uitvoeringsprogramma 2024-2027 worden opgenomen.
Beslispunt	
2	De Visie stadswater op te nemen in de Omgevingsvisie Utrecht, als onderdeel van het thematisch beleid.
Argumenten	
2.1	De gemeenteraad stelt deze Visie vast als onderdeel van de Omgevingsvisie Utrecht. In de Omgevingsvisie Utrecht staat al het gemeentelijke beleid over de fysieke leefomgeving. De Visie stadswater valt onder het thematisch beleid. Dit beleid geldt voor de hele gemeente en staat op deze internetpagina https://omgevingsvisie.utrecht.nl/thematisch-beleid/. Na vaststelling in de gemeenteraad is de Visie stadswater het kader voor nieuwe ontwikkelingen en plannen. Wanneer de gemeente bij besluiten afwijkt van deze Visie dan moet zij dit goed kunnen motiveren.

Financiën

In de Visie stadswater staan totaal 48 verschillende verbetermogelijkheden. Er is budget om de voorbereidingsfase van 38 verbetermogelijkheden op te pakken. Voor 10 activiteiten en maatregelen is nu geen budget. Dit zijn maatregelen of activiteiten die later kunnen. Er is op dit moment nog geen dekking voor de uitvoeringkosten. Daarnaast vraagt de voorbereiding en uitvoering van de Visie om versterking van de gemeentelijke organisatie.

De kosten van de voorbereidingsfase van een drietal ambities uit deze Visie kunnen meeliften met andere programma's van gemeente. Het gaat om de volgende ambities en programma's:

- Ambitie 1: Oevers aantrekkelijker maken met gevarieerde beplanting (Programma Water en Riolering en Meerjarenperspectief Ruimte, onderdeel Groen)
- Ambitie 2: Meer mensen kunnen bewegen en ontspannen langs het water (Meerjarenperspectief Ruimte, onderdelen mobiliteit en Groen en nieuwe gebiedsontwikkelingen)
- Ambitie 8: Meer transport en bevoorrading van (zware) goederen over het water (programma Goederenvervoer)

Daarnaast zijn er ambities die kunnen worden opgepakt door de vaste organisatie van de gemeente. Deze activiteiten vallen onder:

- Ambitie 3: Water meer aantrekkelijk en beleefbaar maken
- Ambitie 10: Bevorderen van goed en veilig vaargedrag
- Ambitie 11: Verminderen overlast vanaf het water (behalve voor 11.1 en 11.2).

Tenslotte zijn er financiële middelen beschikbaar vanuit het coalitieakkoord. Het college wil deze middelen inzetten voor de ambities 4, 5, 6, 7, 9 en 12. Voor deze Visie gaat het om totaal € 350.000,- voor de periode 2023-2026 en structureel vanaf 2027 jaarlijks € 10.000,-. Deze middelen gaat de gemeente voornamelijk inzetten voor verdere aanpassing van regels, planvorming, monitoring en nader onderzoek.

Voor de uitvoering van fysieke maatregelen is (nog) geen dekking. Denk aan het inrichten van nieuwe officiële zwemplekken inclusief toiletvoorzieningen, het verbeteren van niet officiële plekken inclusief toiletvoorzieningen, het borgen van het locatiebeheer van de zwemplekken in de organisatie, het instellen eenrichtingsverkeer van Oudegracht, het realiseren van extra overdraagplaatsen voor kano en SUP, het aanwijzen van openbare op- en afstapplekken voor passagiersschepen en rondvaartboten langs de Oudegracht. Om in lijn te komen met de nieuwe standaard voor beleidsnota's zal de Visie stadswater worden aangevuld met indicatoren en een financiële paragraaf. Deze indicatoren en financiële paragraaf zullen als aanvulling op de Visie ter vaststelling worden aangeboden aan de gemeenteraad. Hierna kan het college het uitvoeringsprogramma 2024-2027 vaststellen.

Tegelijkertijd is er versterking van de organisatie nodig voor het structureel beleggen van projecten en activiteiten. Als eerste gaat het over beleidsontwikkeling, advisering en vergunningverlening op het terrein van varen, zwemmen en recreatie. Daarbovenop vragen meerdere verbetermaatregelen uit de Visie om extra toezicht en handhaving en het opleiden van BOA's voor in het vaarseizoen. De huidige capaciteit vanuit de afdeling Vergunning, Toezicht en Handhaving (VTH) is nu onvoldoende om de ambities uit deze Visie te realiseren. Samenwerking met andere handhavende organisaties op het water is nodig. Dit zijn de Waterpolitie, de waterschappen en Rijkswaterstaat.

Vervolg

Tot 2040 wil de gemeente de ambities uit deze Visie stadswater samen met bewoners, bedrijven, belangenorganisaties en andere overheden realiseren. Dit begint met het boeken van resultaten op de korte termijn, de periode van 2024 tot 2027. De realisatie van de Visie loopt via het uitvoeringsprogramma 2024-2027. Het uitvoeringsprogramma zal worden vastgesteld door het college.

Na de vaststelling van de Visie wordt de Havenverordening uit 2015 geactualiseerd. In de Havenverordening staan de belangrijkste regels rond het varen op het openbaar water. Daarbij hoort ook een Havenatlas. Dit is een digitale kaart waar de op- en afstapplekken en ligplaatszones op staan. Met de Havenverordening toetst de gemeente nieuwe aanvragen en activiteiten op en aan het stadswater. Na vaststelling van de Havenverordening door de gemeenteraad gelden de nieuwe regels die voortvloeien uit deze Visie.

Participatie

De Visie stadswater is samen met verschillende belanghebbenden (waaronder inwoners) en gebruikers gemaakt. Tijdens de participatie hebben tot op heden in totaal circa 2.000 mensen meegedacht. In totaal zijn 48 kansrijke verbetermogelijkheden in de Visie opgenomen waarvan 32 uit de participatie komen. Een beschrijving van de ambities en verbetermogelijkheden staan in hoofdstuk 3 van de Visie.

De deelnemers bestonden uit 12 verschillende type gebruikers van het stadswater: bewoner aan het water/ woonbootbewoner, roeier, kanoër/ SUPper, zeeverkenner, pleziervaarder, bezoeker, wandelaar/ fietser, zwemmer, goederenvervoerder, professionele passagiersvervoerder, sportvisser en anders (stichting, overheid, fractiemedewerker politieke partij). In de Visie staan 8 portretten van verschillende gebruikers.

De Visie stadswater kwam vanaf 2020 stapsgewijs tot stand. Allereerst is via een enquête breed ideeën en meningen uit de stad opgehaald over hoe we het stadswater beter kunnen benutten en welke zorgen er over het gebruik van het stadswater zijn. Vervolgens zijn mogelijke verbetermogelijkheden tijdens 3 stadsgesprekken besproken. Daarna zijn 2 werksessies georganiseerd om de uitkomsten van het uitgevoerde onderzoek te presenteren en de meest kansrijke verbetermogelijkheden te bepalen. Op 25 november 2021 is de gemeenteraad tussentijds

geïnformeerd over de opbrengst van de participatie van de Visie stadswater (zie raadsbrief kenmerk 9433207).

In de eerste helft van 2022 is de opbrengst uit de participatie uitgewerkt naar een concept Visie. Deze concept Visie is najaar 2022 getoetst tijdens de inspraakperiode. In bijvoegde reactienota zijn de 88 inspraakreacties van bewoners, gebruikers en belanghebbenden opgenomen en beantwoord. Ook staat in de reactienota welke aanpassingen zijn gedaan aan de visie.

Communicatie

De Visie stadswater, de reactienota, het participatieverslag en de onderzoeken worden op de projectsites www.utrecht.nl/visiestadswater en de Denkmee-site van gemeente gepubliceerd.

Communicatie over de besluitvorming en verwerking van de inspraakreacties vindt plaats via:

- een e-mail aan de circa 300 mensen die betrokken zijn bij het opstellen van de Visie stadswater (participatietraject).
- een e-mail aan de 88 mensen die reactie hebben gegeven op de concept Visie.
- social media van de gemeente.
- de digitale nieuwsbrief van de gemeente.

Verder is er afstemming met de waterschappen HDSR en AGV, Rijkswaterstaat, provincie en RUD.

(Niet) Referendabel

De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is van toepassing.

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Visie Stadswater

Bijlagen informatief

- Reactienota Visie stadswater
- BEVAT PERSOONSGEGEVENS Namenlijst Reactienota Visie stadswater
- Participatieverslag